

ERTZAINZAK ETA UDALTZAINGOEK OSASUN-ALARMAN APLIKATZEKO IRIZPIDEAK

Data: 2021eko maiatzaren 8a

Berrikuspena: 09

SARRERA

Maiatzaren 8an argitaratu da 23/2021 DEKRETUA, maiatzaren 7koa, Lehendakariarena, SARS-CoV-2k eragindako infekzioen hedapena geldiarazteko prebentzio-neurriei buruzkoa.

Dekretua 2021eko maiatzaren 9ko 00:00etan sartuko da indarrean.

Honakoak dira indarrean dagoen dekretuan jasotako **neurri aipagarri eta eguneratuak**: Dekretuaren funtzio arauemailearen osagarri gisa, funtsezko garrantzia dute oraindik ere alarma-egoeran indarrean egon diren eta une honetan arau-izaeraz ezarri ezin diren neurriek, eta Labi aholkatzen duen batzorde zientifiko-teknikoko adituek prebentzio-balio handiko ekarpenzat hartzen dituzte. Hori dela eta, orain, **gizarte osoari zuzendutako gomendioa da mugikortasuna eta interakzio soziala murrizteko irizpidea, bereziki pertsonak elkartzeko eta gauzez mugitzeko murrizketetan islatzen dena**. Hori guztia birusaren transmisioa ahalik eta gehien murrizten laguntzeko.

LEHENDAKARIAREN 23/2021 DEKREUAREN ERANSKINAREN LABURPENA

NEURRI OROKORRAK ETA PREBENTZIO-NEURRIAK

Osasun-larrialdiak irauten duen bitartean, oro har, pertsonen arteko gutxienezko distantzia **1,5** metrokoa izango da leku publikoetan, eta arreta berezia jarriko da esparru itxietan.

Sei urtetik gorako pertsonak nahitaez erabili beharko dute maskara, pertsonen arteko distantzia edozein dela ere, bai bide publikoan eta aire zabaleko espazioetan daudenean, bai erabilera publikoko espazio itxietan daudenean edo jendearentzat irekitakoetan daudenean, bai espazio berean beste pertsona batzuekin elkartu ahal direnean.

Maskara behar bezala erabiltzeko, sudur-trenkadaren zati batetik kokotseraino estali beharko du (kokotsa barnean). Erabili beharreko maskara motak ez du arnasa egiteko balbularik izan beharko, salbu eta maskara mota hori gomendatuta dagoen erabilera profesionalean.

Ostalaritzako eta jatetxeetako establezimendu eta zerbitzuetan, maskara erabiltzeko betebeharrak hori jateko edo edateko unean bakarrik kentzen da. Bestela, erabili egin beharko da.

Era berean, lantokietan nahitaez erabili beharko da maskara, salbu eta, lan-tipologiaren edo lan-baldintza berezien arabera, lan-osasuneko zerbitzuek maskara ez erabiltzea gomendatzen badute.

Edozein kirol-jardueratan derrigorrezkoa izango da maskara erabiltzea. Ez da nahitaezkoa izango, ordea, espazio naturaletan, oinezkorik gabeko hiri-ingurune periferikoetan, igerilekuetan, lehiaketa profesional edo erdi-profesionalean murgildutako taldeen entrenamenduetan eta lehiaketetan eta kanpoko jarduera fisiko biziko ezohiko uneetan.

Hondartzetan eta igerilekuetan, bainua hartzen ari garen bitartean eta eremu zehatz batean bagaude, ez da beharrezkoa izango maskara erabiltzea, betiere erabiltzaileen arteko segurtasun-tartea errespetatu badaiteke. Hondartzetan eta igerilekuetan joan-etorriak egiteko eta paseatzeko, maskara erabili beharko da.

Sei urtetik gorakoek nahitaez erabili behar dituzte maskarak, edozein garraio-bide erabiltzen denean, bidaia hasten denetik amaitzen den arte, dekretu honetan aurreikusitako salbuespen-kasu legeletan izan ezik.

Ez da exijituko maskara erabiltzea garraio pribatuan, bidaiariak etxebizitza berean bizi badira.

Garraio-profesionalak maskara eraman beharko du zerbitzuan dagoen bitartean, bere lan-eremua gelaxka batean edo babes-manpara batez mugatutako gela batean publikotik bereizita ez badago.

Aurreko paragrafoan jasotako maskara erabiltzeko betebeharra ez zaie eskatuko maskara erabiltzeagatik larriagotu daitekeen gaixotasunen bat edo arnasketa-zailtasunen bat duten pertsoneri, ez eta desgaitasun- edo mendekotasun-egoeraren ondorioz maskara kentzeko autonomiarik ez dutenei edo maskara erabiltzea bideraezina egiten duten jokabide-alterazioak dituztenei ere. Kasu horietan, maskara erabiltzetik salbuetsita daudela egiaztatzeko eskatzen zaienean, egoera hori dokumentatu ahal izango dute, dagokionaren arabera, desgaitasun- edo mendekotasun-maila egiaztatzen duen agiriaren bidez, edo, bestela, horretarako egindako mediku-ziurtagiri ofizialaren bidez.

Aurreko bi apartatuetan aurreikusitako salbuespenekin batera, Osasun Sailaren baimenarekin, zenbait jarduera sektorial espezifiko salbuetsi ahal izango dira maskara erabiltzetik, hala nola kultura-, eszena- edo kirol-jarduerak. Jarduera horietan, alde aurreko diagnosi-probak egin ahal izango dituzte, edo partaideek eskuratutako immunitatea egiaztatu ahal izango dute alde aurreko altari edo txertaketari buruzko ziurtagiri mediko arrazoitu baten bidez.

OSASUN PUBLIKOAREN ARLOKO NEURRI ESPEZIFIKOAK JARDUEREN ARABERA

Merkataritza-establezimenduak

Merkataritza-establezimenduek gehienez ere **22:00etan** itxi beharko dute, edukieraren ehuneko berrogeita hamarrera mugatuta egongo dira, eta 150 metro koadrotik gorako azalera dutenek edukieraren ehuneko 40ko gehieneko edukiera baimendua izango dute. Hala badagokio, gehieneko edukiera hori bera aplikatuko da merkataritza-guneen solairu eta saltoki bakoitzean, bai eta haien eremu komunetan ere, azalera edozein dela ere. Merkataritza-guneetako arduradunek neurri nahikoak jarriko dituzte muga hori betearazteko. Debeztatuta dago jolaslekuak, haurrentzako guneak edo atsedenlekuak

erabiltzea, eta itxita egon beharko dute. Merkataritza-instalazioetan kokatutako ostalaritza- edo jatetxe-establezimenduek establezimendu mota horietarako xedatutako bete beharko dute.

Beren jarduera bide publikoan, aire zabalean edo sedentarioa ez den salmentaren gisan jarduten duten **azoken** kasuan –azoka txiki gisa ezagutzen direnak–, ezingo dira jarri ohiko edo baimendutako postuen ehuneko berrogeita hamar baino gehiago, aldameneko postuen artean gutxienez 1,5 metroko tartea izan beharko da, eta bezeroen joan-etorria mugatuko da, pertsonen arteko segurtasun-distantziari eusteko gisan. Udalek gaitutako azalera handitu edo egun berriak gaitu ahal izango dituzte jarduera hori gauzatzeko, muga hori konpentsatze aldera.

Ostalaritzako lokalak eta jatetxeak, eta antzekoak

Egoera epidemiologikoaren arabera, **ostalaritza- eta jatetxe-establezimenduak** irekita mantendu ahal izango dira, barrualdean ehuneko berrogeita hamarreko edukiera-muga dutela, eta gehienez ere **22:00etan** itxi beharko dute –bezeroak ateratzea barne–, eta ezingo dira **06:00ak** baino lehen ireki jendearentzat. Debekatuta dago barran edo zutik kontsumitzea. Mahai desberdinetan eserita dauden pertsonen artean, kanpoan zein barruan, gutxienez metro eta erdiko distantzia egokia mantentzen dela bermatu beharko da, betiere. Mahai bakoitzeko bezero-taldeek ezin izango dute lau baino gehiago izan, eta ezin izango dira bi mahai edo gehiago batu pertsona-kopuru handiagoko talde batentzat, bizikideen kasuan izan ezik.

Eskaerak **22:00ak** arte entregatu ahal izango dira establezimenduan bertan, aurrez hitzordua eskatuta. Etxez etxeko banaketa **23:00ak** arte egin ahal izango da.

Zerbitzuguneetan dauden ostalaritza- eta jatetxe-zerbitzuak irekita egon ahal izango dira **22:00etatik 06:00etara**, baina iragaitzazko erabiltzaileentzat bakarrik.

Txokoak, elkarte gastronomikoak, lonjak eta antzekoak itxita egongo dira.

Programatu gabeko jaiak eta ospakizunak

Bide publikoan zein kanpoko esparruetan alkohola kontsumitzeko debekua berresten da, baita «botiloiak» edo «ez-jaiak» motako bileretan ere.

Diskotekak eta gaueko aisialdiko gainerako establezimenduak

Establezimendu hauen itxiera ezartzen da: Jendaurreko Ikuskizunen eta Jolas Jardueren Legea garatzeko Erregelamendua onartzen duen otsailaren 5eko 17/2019 Dekretuan III. eta IV. taldeetan sailkatutakoak, salbu eta beren jarduera I. eta II. taldeetarako indarrean dagoen araudiaren arabera garatzen badute eta dagokion udal-baimena badute.

Kultura- edo gizarte-ekitaldiak

Musika- eta ahots-izaerako entsegu eta emanaldi kolektibo ez-profesionalek prebentzio-neurrien protokolo bat izan beharko dute, Osasun Publikoaren eta Adikzioen Zuzendaritzak jarduera horretarako ezarritako jarraibideak jasoko dituen.

Dantza-talde ez-profesionalen entseguak baimenduta daude, eta betiere zorrotz errespetatu beharko dira pertsonen arteko segurtasun-distantziaren eta maskara erabiltzearen prebentzio-baldintzak. Nolanahi ere, prebentzio-neurrien protokolo bat izan beharko dute, Osasun Publikoaren eta Adikzioen Zuzendaritzak ezarritako jarraibideak jasoko dituen.

Kirol-jarduera.

Honako arau hauen arabera garatu ahal izango da kirol-jarduera:

Federatu gabeko kirol-jarduera fisikoa bakarka edo taldeka egin ahal izango da **aire zabalean**, kontaktu fisikorik gabe, eta aldi berean **6 laguneko taldeetan, gehienez** ere.

Lehiaketa profesionalean eta federatuan aritzen diren taldeen **entrenamenduak eta kirol-lehiaketak** egin ahal izango dira. Federazio bakoitzari, bere eremuan, eta, kasua bada, lehiaketa bakoitzaren ardura duten erakundeei dagokie prebentzio-neurriak eta -protokoloak zorrotz betetzen direla zaintzea, berariaz aurreikusi beharko dituztenak.

Eskola-kiroleko entrenamenduak egin ahal izango dira, **gehienez ere sei laguneko taldeetan** antolatuta. Taldea beti pertsona berek osatuko dute, eta ezingo dira aldagelak erabili.

Joko eta apustu-erakundeak establezimenduak eta lokalak.

Joko- eta apustu-erakundeak jendearentzat ireki ahal izateko, gehienez ere ehuneko berrogeita hamarreko edukierarekin egin ahal izango da. Joko- eta apustu-erakundeak banaka egin beharko dira. Pertsonak eserita egon beharko dute. Gehienez lau laguneko taldeak izango dira. Jokalarien artean, **1,5** metroko distantzia gorde beharko da. Joko-posizio bateko parte-hartzaileen aldaketa bakoitzean bermatu beharko da erabilitako espazioaren garbitasuna eta ez dela objekturik trukutzen. Establezimendu hauek beranduenez **22:00etan** itxi beharko dira, bezeroak ateratzea barne, eta ezingo dira **06:00ak** baino lehen ireki jendearentzat.

Aire zabaleko edo aisialdiko erabilera publikoko parkeak eta kirol-eremuak.

Parkeak, kirol-eremuak, skate pistak edo aire zabaleko erabilera publikoko antzeko espazioak jendearentzat irekita egon ahal izango dira, baldin eta horietan gehieneko edukiera errespetatzen bada: barrutiaren azaleraren espazio konputagarriko **4 metro koadro bakoitzeko pertsona 1**.

Udalei eta, hala badagokio, administrazio eskudunei dagokie espazioa antolatzea, baita garbitasun- eta higiene-baldintzak bermatzea ere.

FUNTSEZKO JARDUERETARAKO PREBENTZIO-NEURRIAK

Erljio- edo kultu-jarduera

Kultu-aretoetara joateak ezin izango du edukieraren ehuneko **35** gainditu, eta betiere erabiltzaileen arteko **1,5** metroko distantzia bete beharko da. Bizikidetza-unitateak ondoz ondoko eserlekuetan eseri ahalko dira. Gehieneko edukiera zein den kultu-aretoan jarri beharko da, ikusteko moduko lekuan.

Beilak mota guztietako instalazioetan egin ahal izango dira, publiko zein pribatuetan; behar bezala gaituak izan beharko dira, eta, gehienez ere, **30** pertsona izan ahalko dira aire zabaleko guneetan, eta 6 pertsona espazio itxietan, bizikideak izan edo ez. Bertaratuen kopurua txikiagoa bada, ezingo da gainditu baimendutako edukieraren ehuneko **50**.

Hildako pertsona bat ehorzteko edo haren errausketa-agurra egiteko segizioan, gehienez ere **30** pertsonak parte hartu ahal izango dute, ekitaldia leku irekian egiten bada, betiere. Gainera, hala badagokio, hildakoa agurtzeko hileta-errituak egiteko dagokion konfesioko kultu-ministroak edo antzeko pertsona batek ere parte hartu ahal izango du. Leku itxian egiten bada, aldiz, gehienez ere **10** pertsona elkartu ahalko dira, eta pertsonen arteko segurtasun-distantziari eutsiko zaio beti.

Lurreko garraioa

Edozein motatako garraio publikoek eta EAEko hiru Lurralde Historikoetako bakoitzaren eremu txikiagokoek, gehienez **23:00etan** irten beharko dute

INTERPRETAZIOAK ETA APLIKATZEKO IRIZPIDEAK

1. Mugikortasun mugarik ba al dago gaueko ordutegian?

Ez, ez dago lurralde-desplazamenduaren murrizketarik, ezta gaueko mugikortasunerako ordutegi-mugarik ere.

2. Zenbat lagun bildu gaitzezke?

Oro har, pertsona taldeen kopurua ez dago mugatuta, berariaz ezarritako jardueretarako izan ezik (ostalaritza, kirolak, etab.).

3. Nahitaezkoa al da ibilgailu pribatu batean maskara erabiltzea pertsona batek baino gehiagok bidaiatzen dutenean?

Bai, bizikidetza-unitate bereko pertsonak direnean izan ezik.

4. Derrigorrezkoa al da maskara erabiltzea jarduera fisikorako eta aire zabaleko kirolerako?

Aire zabaleko jarduera fisikoan, nahitaezkoa da maskara erabiltzea pasealekuetan edo kirola hiri-inguruneetan eta jende asko biltzen den lekuetan egiten denean.

Kanpoko espazioetan jarduera fisiko handiko aparteko uneetan eta lehiaketetan soilik baimenduko da maskara ez erabiltzea.

5. Kontsumitu al daiteke alkoholik bide publikoan?

Ez. Alkohola kontsumitzeko debekuari eutsiko zaio, bai bide publikoan, bai kanpoko esparruetan edo "botiloiak" edo "ez-jaiak" bezalako bileretan.

6. Zer ordutegi baimentzen zaie ostalaritza- eta jatetxe-establezimenduei, eta joko-eta apustu-lokalei?

06:00etan ireki ahal izango dute, eta establezimendua 22:00etan itxi beharko dute, pertsonak ateratzea barne.

7. Janari-eskaerak jaso eta banatu al daitezke ostalaritza-establezimenduetan?

Bai, 22:00ak arte eta bertan jasotzeko aurretik hitzordua hartuta.
23:00ak arte etxez etxeko banaketa baino ezin da egin.

8. Zer ordutegi dago baimenduta zerbitzuguneetan dauden ostalaritza- eta jatetxe-zerbitzuetarako?

Irekita egon ahal izango dira ezarritako berezko araubidearen arabera, baina 22:00etatik 06:00etara iragaitzazko erabiltzaileentzat bakarrik.

9. Nola banatzen dira erabiltzaileak ostalaritza-establezimenduetako mahaietan?

Mahai bakoitzeko bezero-taldeek ezin izango dute lau baino gehiago izan, eta ezingo dira bi mahai edo gehiago elkartu pertsona-kopuru handiagoko talde baterako, bizikideen kasuan izan ezik.

10. Nola kontsumitzen da ostalaritza-establezimenduetan?

Barran edo zutik kontsumitzea debekatuta dago barruan zein kanpoan, eta erabiltzaileek mahaietan eserita kontsumitu beharko dute.
Maskara etengabe erabiltzea nahitaezkoa izango da, elikagaiak edo edariak hartzen direnean izan ezik.

11. Zer zerbitzu eman dezakete ostalaritzako eta jatetxeetako establezimenduek?

Aire zabaleko terrazetan zerbitzuak eskaini ahal izango dituzte, eta barruan ehuneko berrogeita hamarreko edukiera mugatua izango dute. Nolanahi ere, mahai desberdinetan eserita dauden pertsonen artean gutxienez metro eta erdiko distantzia mantentzen dela ziurtatu beharko da.

12. Baimenduta dago txokoak, elkarte gastronomikoak eta lonjak irekitzea?

Debekatuta dago txokoetan, elkarte gastronomikoetan, lonjetan eta antzekoetan inolako jarduerarik egitea, eta itxita egon beharko dute.

13. Joko- eta apustu-lokalek ireki dezakete?

Bai. Joko- eta apustu-jarduerak banaka egin beharko dira. Pertsonak eserita egon beharko dira. Taldeek ezin izango dute lau pertsona baino gehiago bildu. Jokalarien arteko 1,5 metroko pertsonen arteko distantzia gorde beharko da. Establezimendu horiek, gehienez ere, 22:00etan itxi beharko dira, bezeroak ateratzea barne, eta ezingo dira 06:00ak baino lehen ireki jendearentzat.

14. Eta Kannabiako elkarten lokalak irekitzea?

Ez, itxita egon beharko dute.

15. Zer neurri hartu beharko dira hondartza eta igerilekuetan?

Ezingo da maskararen erabilera eskatu hondartza eta igerilekuetan bainatu bitartean eta espazio jakin batean egon bitartean, baldin eta erabiltzaileen arteko segurtasun-tartea errespetatu badaiteke. Hondartzetan eta igerilekuetan joan-etorrietarako eta ibilaldietarako, maskara erabili beharko da nahitaez. Pertsona-taldeek ezin dute **lau** baino gehiago izan, eta pertsonen arteko distantzia errespetatu beharko dute beti.

16. Zein baldintzatan ireki daitezke gaztetxeak?

Gizarte- eta kultura-jarduerak egiteko administrazio-baimena duten lokalek **kultura- edo gizarte-jarduerak edo -ekitaldiak egin ahal izango dituzte**, eta ezingo dute 22:00ak baino geroago amaitu. Ezarritako jardueren debekuak eta eteteak errespetatu beharko dira, bai eta ehuneko 50eko gehieneko edukiera ere.

Instalazioetan pertsonen arteko segurtasuna mantentzeko beharrezko neurriak ezarri beharko dira, edo, halakorik ezean, babes fisikorako ordezkoko neurriak. Maskara nahitaez erabili behar da.

Dagokien **baimenik ez duten lokalak** gazte-lonjen eta antzekoen kapituluan sartzen dira, eta, beraz, **itxita egongo dira**.

17. Egin al daiteke jabeen batzarrik edo auzotarren bilerarik?

Bai, aurrez aurre egin ahal izango dira, higiene- eta osasun-segurtasuneko neurriak bermatzen direnean.

18. Musika- eta ahots-izaerako entsegu eta jarduera kolektibo ez-profesionalak baimentzen al dira?

Bai. Hala ere, Osasun Publikoaren eta Adikzioen Zuzendaritzak emandako prebentzio-neurrien protokoloa izan beharko dute.

19. Taxiak 23:00etatik aurrera zerbitzurik eman al dezakete?

Bai. Ez da garraio kolektiboa eta funtsezko jarduerak egiten dituzte.